

Asia: VN/14593/2020

Hallituksen esitys työ- ja elinkeinohallinnon asiakastietojen käsittelyä ja palvelualustaa koskevaksi lainsäädännöksi

1. Esitysluonnoksen vaikutusten arviointi

- Millaisia vaikutuksia esitetyillä muutoksilla ennakoitte olevan toimintanne?
- Onko esityksessä tunnistettu teidän toimintanne kannalta merkittävät vaikutukset?

Kuopion kaupunki pitää hallituksen esityksessä kuvattuja asiakastiedon käsittelyä ja palvelualustaa oikeansuuntaisina uudistuksia työllisyyspalvelujen kokonaisvaltaisessa kehittämisessä. URA-järjestelmä on vanhentunut ja tulee korvata nykyaikaisilla asiakastiedon hallinnan ratkaisuilla hallitusti.

Uuden ja vanhan järjestelmän yhtäaikainen käyttö tulee aiheuttamaan lisätyötä ja vaikeuttamaan asiakastyön järjestämistä kuntakokeiluissa. Uuden järjestelmän käyttöönotto toukokuun alussa yhtä aikaa pohjoismaisen työvoimapalvelumallin kanssa juuri ennen henkilöstön kesälomia on suuri riski etenkin kesäajan asiakaspalvelujen ja viranomaistoiminnan järjestämisen näkökulmasta.

Esitys lähtee TE-palvelujen tarpeista, eikä siinä huomioida riittävästi kuntien roolia työllisyyden edistämisen kuntakokeiluissa. Kuopion kaupunki pitää tärkeänä, että kokonaisuutta kehitetään vahvassa yhteistyössä kuntien kanssa kuntakokeilut ja valmisteilla oleva TE-palvelut 2024 uudistus huomioiden.

Uudistuksessa tulee myös huomioida, että kuntasektorilla on käynnissä laajoja asiakaspalvelujen digitalisaatioon tähtäviä hankkeita kuten esimerkiksi Kuopion seudun Omakunta –hanke. Tällaisissa hankkeissa luodaan keskitettyjä palveluportaaleja yhden luukun periaatteella toimiviksi helppokäyttöisiksi kanaviksi kuntalaisille. Nämä kehityssuunnat tulisi huomioida myös hallituksen esityksen mukaisten palvelualustojen kehittämisessä valmisteilla oleva TE-palvelujen kuntiin siirto huomioiden.

Kuopion kaupunki katsoo, että ehdotettu yhteisrekisterinpitäjäyys on selkeä parannus kuntakokeilujen nykytilanteeseen. Esityksessä tulee kuitenkin määritellä selkeämmin se, miten yhteisrekisterinpitäjäyys toimii sekä velvoittaa KEHA-keskus palvelualustan ja siihen liittyvien toiminnollisuuksien yhteiskehittämiseen kuntien kanssa myös kuntien tarpeet ja toimintaympäristö huomioiden.

Asiakastietojen raportointi ja käyttö palveluiden kehittämisessä tulee myös mahdollistaa kunnille nykyistä paremmin. Kuntakokeiluiden käytettävissä olevat seuranta- ja raportointitiedot ovat selkeästi suppeammat kuin TE-toimistossa ja tämä epäkohta tulee uudistuksessa korjata.

Kuntakokeiluissa on tullut ilmi, että TE-palveluiden järjestäminen vaatii edelleen hämmästyttävän suurta paperisten asiakasikirjojen arkistointia. Esitetyssä palvelualustan uudistuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että manuaaliset asiakirjat voidaan siirtää palvelualustalle sähköiseen muotoon arkistoitavaksi.

2. Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta

2.1

1 luku Yleiset säännökset

-

2.2

2 luku Työnhakija

Työhaun käynnistämisen yhteydessä käytettävä ilmaisu työ- ja elinkeinotoimisto tulee korvata termillä työvoimaviranomainen tuleva palvelurakennemuutos ja kuntien rooli huomioiden.

2.3

3 luku Työnvälitys

-

2.4.

12 luku Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpano ja siihen liittyvä yhteistyö

Lisäys työllistymistä tukevan palvelun tuottajan tiedonsaantioikeudesta (12 luku, 6 §, 2 mom.) on erinomainen parannus tiedonsaantia koskevien oikeuksien säätelyyn. Termi välttämättömät tiedot tulee kuitenkin määritellä tarkemmin koskemaan asiakkaan nimeä, henkilötunnusta ja yhteystietoja.

2.5.

13 luku Asiakastietojen käsittely

Palvelualustan kehittämistyön tavoitteena tulee olla se, että kaikki asiakkaan palveluihin tarvittavat tiedot ovat yhdessä paikassa sekä virnaomaomaisten että palveluntuottajien käytössä. Lainsäädännöllisesti olisi turvatta asiakastiedon monipuolisen käsittelyn ja virtauksen mahdollistaminen. Kuopion kaupunki kannustaa hakemaan sujuvaa ja asiakaslähtöistä ratkaisua, joka mahdollistaisi asianmukaisen tietojen vaihtamisen viranomaisten ja palveluntuottajien kanssa.

Palvelualuntuottajille tulisi myös mahdollistaa mm. vaaditun asiakaspalautteen kirjaaminen rajatun käyttöliittymän kautta suoraan tulevalle palvelualustalle.

2.6

13 a luku Palvelualusta

Palvelualusta tulee rakentaa teknisesti niin, että se mahdollistaa erilaiset rajapintaintegraatiot esimerkiksi kuntien työllisyyspalveluun liittyvien palvelualustojen kanssa. Monilla isoimmilla kunnilla on käytössä tai kehitteillä omia digitaalisia palveluja ja palvelualustoja työllisyyden edistämiseksi. TE-hallinnon palvelualustaa tulee kehittää samansuuntaisesti ja integraatiot mahdollistaen näiden kuntien digipalvelujen kanssa. Tavoitteena voisi olla yhtenäisen rakenteellisen tiedon kerääminen valtakunnalliseen tietovarantoon eli jonkinlaiseen ”työllisyys-KANTAan”.

Kuopion kaupunki näkee palvelualustaan suunnitellun kohtaanto-toiminnallisuuden positiivisena ja kannatettavana ratkaisuna.

2.7

14 luku Muutoksenhaku

-

3. Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta

3.1. Huomionne koskien työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 14 ja 18 §:ään ehdotettavia muutoksia? (2. lakiehdotus)

Kuopion kaupunki pitää hyvänä muutosta, jossa kuntakokeilukunta määrittää rekisterinpitäjäksi omien asiakkaidensa osalta.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeiluissa URA-VDI –järjestelmän käyttöoikeus määräytyy JTYPL:n mukaisesti tehtäviin käytettävän työajan (min. 50%) mukaisesti. Palvelurakennemuutoksen yhteydessä tällaiset säännökset minimityöaikaan kohdentuvista vaatimuksista tulee poistaa ja käyttöoikeus tulee myöntää tosiasiallisiin virkatehtäviin perustuen.

4. Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta

4.1 Huomionne koskien työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annettuun lakiin ehdotettavia muutoksia? (3. lakiehdotus)

Kuopion kaupunki katsoo, että työllistymistä edistävässä monialaisessa yhteispalvelussa käytettävä TYPPI-järjestelmä tulee integroida uuteen palvelualustaan, jossa TE-toimistot ja kunnat ovat jo valmiina rekisterinpitäjinä. Sosiaali- ja terveystieteiden sekä KELAn edustajille tulee mahdollistaa asiakastietojen käsittely rajattujen käyttöoikeuksien avulla. Tällainen järjestely sujuvoittaisi asiakasprosesseja, vähentäisi kirjaamiseen käytettävää aikaa ja vapauttaisi työaikaa ensisijaisen asiakaspalvelun toteuttamiseen.

5. Muut huomiot

5.1 Mahdolliset muut huomionne ehdotetusta sääntelystä ja esityksestä?

Uuden palvelualueen käyttöönotto vaatii sekä henkilöstön että asiakkaiden perusteellista kouluttamista. Lisäksi tulee kiinnittää erityistä huomiota niiden asiakkaiden tukemiseen, joilla on heikot valmiudet käyttää digitaalisia palveluja.

Esityksessä ei oteta huomioon valmisteilla olevaa palvelurakennemuutosta, jossa työvoimapalvelut ollaan siirtämässä kuntiin 2024. Kuopion kaupunki pitää tärkeänä, että kunnat otetaan mukaan nykyistä paremmin TE-hallinnon tietojärjestelmien ja palvelualueiden kehittämiseen sekä niihin liittyvän lainsäädännön valmisteleamiseen. Vain tätä kautta voidaan välttää kuntakokeilulain kaltaiset puutteet uudenaikaisessa toimintaympäristössä.

Oksanen Pirjo
Kuopion kaupunki / työllisyyspalvelu - Työllisyyspalvelu